

Analiza društvenog utjecaja Fonda za pluralizam i raznovrsnost elektroničkih medija

PERO DESOVIĆ
IPSOS

IVAN BURIĆ
Hrvatski studiji

Pripremljeno za: Agencija za elektroničke medije – javna prezentacija

11.6.2018. godine

© 2018 Ipsos. All rights reserved. Contains Ipsos' Confidential and Proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos.

UVOD I METODOLOGIJA

- Studiju „Analiza društvenog utjecaja Fonda za pluralizam i raznovrsnost elektroničkih medija” pripremio je Ipsos. Članovi stručnog tima:
 - Ivan Burić
 - Pero Desović
 - Josip Ivišić
 - Iva Mikić
 - Ante Šalinović

- Rezultati Studije održavaju nalaze istraživanja i stavove tima autora, ne moraju predstavljati i stavove Vijeća za elektroničke medije

Glavni cilj istraživanja

Ocjena učinaka programa (emisija) sufinanciranih od strane Fonda na elektroničke medije (radijski i televizijski mediji, elektroničke publikacije), slušateljstvo/ gledateljstvo/čitateljstvo, informiranost i kulturu na lokalnoj i regionalnoj razini te ocjenu prepoznatljivosti programa (emisija) – za period od 2013. do 2015. godine

Analiza uključuje sve dionike Fonda:

- Nakladnici
- Vijeće za elektroničke medije
- Publika
- Stručna javnost (npr. civilne udruge, znanstvena zajednica, politika i sl.)

O FONDU ZA POTICANJE PLURALIZMA I RAZNOVRSNOSTI ELEKTRONIČKIH MEDIJA

- Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija u Hrvatskoj djeluje od 2005. godine, a formirao se kao dio ispunjavanja kriterija za pristup Europskoj uniji
- Fond djeluje u okviru Agencije za elektroničke medije, a njime upravlja Vijeće za elektroničke medije kao krovno regulatorno tijelo za radijske, televizijske i internetske nakladnike
- Dodjeljivanje sredstava Fonda utvrđeno je Zakonom o elektroničkim medijima (NN 153/09, 84/11, 136/2013), odnosno Pravilnikom nastalim temeljem navedenog zakona (mijenjan u više navrata)

Dodijeljena sredstva Fonda:

Tip nakladnika	2013.	2014.	2015.
TV nakladnici	15.266.860,89	14.992.207,14	14.966.000,00
Radio nakladnici	15.796.765,34	14.852.353,48	15.066.001,74
Elektroničke publikacije	0,00	1.653.120,00	972.000,83
Ostali neprofitni proizvođači programa	0,00	706.560,00	59.500,00

- Istraživanja provedena za potrebe projekta:
 - Metoda ankete
 - Dubinski intervjui
 - Fokus grupe
 - Analiza zakonskog okvira i sekundarnih podataka

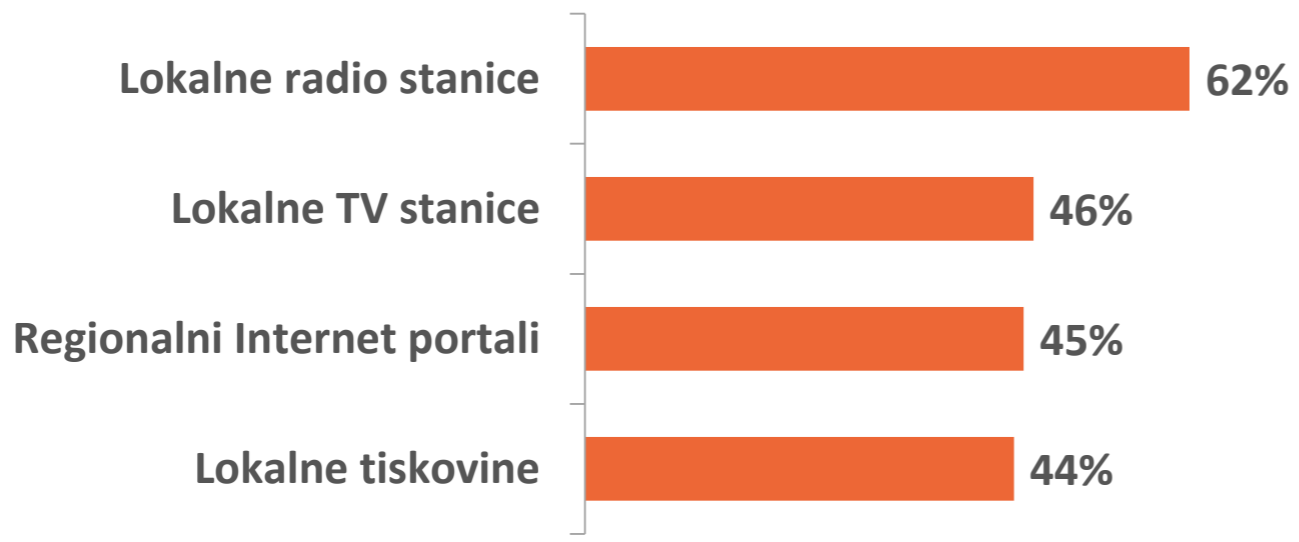
	Metode istraživanja		
	Dubinski intervjui	Terensko istraživanje	Grupne diskusije
Populacija	Nakladnici i stručnjaci	Opća populacija	Opća populacija
Uzorak	Predstavnici uzorkovanih nakladnika (direktor ili glavni urednik)	Ispitanici iz 30 uzorkovanih naselja, populacija 15+ godina	Ispitanici iz 8 uzorkovanih gradova i naselja; populacija 15+ godina
Veličina uzorka	35 sudionika	800 ispitanika	Ukupno 8 grupnih diskusija
Vrsta uzorka	Stratificirano po vrsti medija, regiji, veličini naselja, koncesijskom području	Stratificirano po regiji i veličini naselja; reprezentativno po spolu, dobnim skupinama i obrazovanju	Svaka grupna diskusija imala je heterogeni sastav po spolu i dobnim skupinama

- Promjene u odnosu na studiju 2010.-2012.
 - Generalizacija dobivenih rezultata na cijelu Republiku Hrvatsku (bez studija slučaja)
 - Generalna analiza stanja lokalnih medija u Hrvatskoj
 - Analiza povezanosti konzumacije lokalnih elektroničkih medija i društvenog kapitala u zajednici
 - Dodatna analiza neprofitnih elektroničkih publikacija

Osnovna obilježja konzumacije lokalnih medija

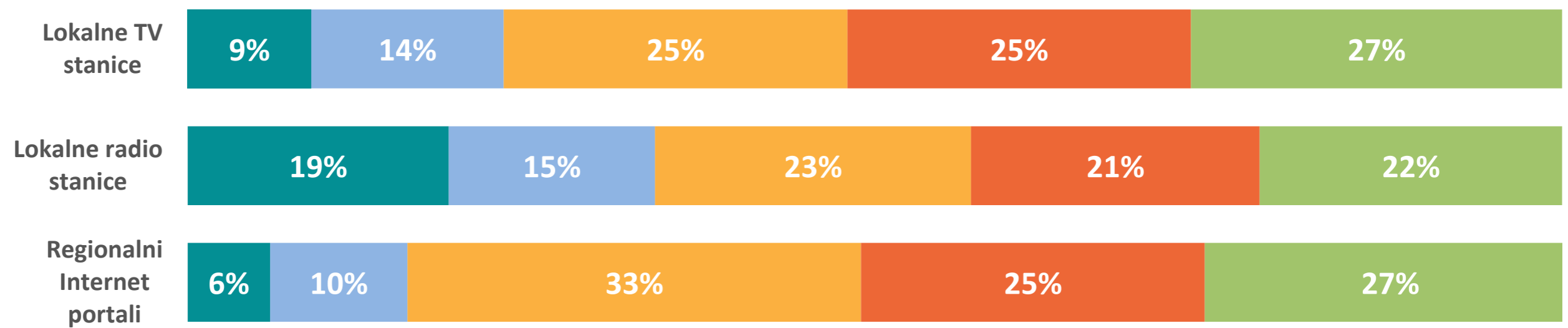

KONZUMIRANJE LOKALNIH MEDIJA

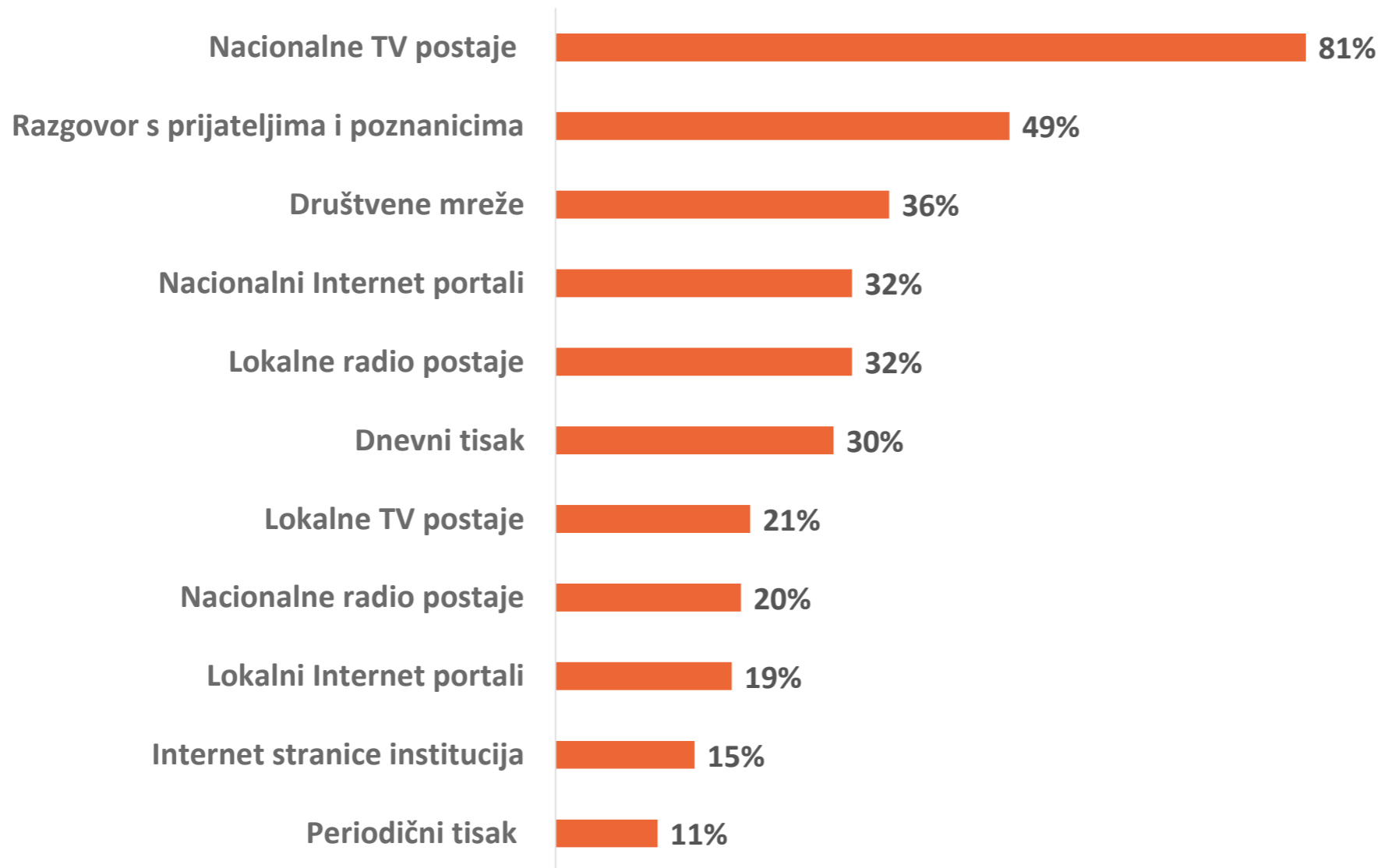
Česta nasumična konzumacija sadržaja.

■ Više od 2 sata dnevno ■ 1 – 2 sata dnevno ■ Do 1 sat dnevno ■ Par puta tjedno ■ Rjeđe od jednom tjedno

NAJUČESTALJI IZVOR INFORMIRANJA SU NACIONALNE TV POSTAJE TE POTOM RAZGOVOR S PRIJATELJIMA I DRUŠTVENE MREŽE / INTERNET PORTALI / LOKALNE RADIO POSTAJE

KORIŠTENJE MEDIJA ZA INFORMIRANJE O POJEDINIM TEMAMA

	Politika	Ekonomija	Sport	Zabava/ Estrada	Lokalna događanja	Kultura	Društvene teme od javnog interesa
Nacionalne TV stanice	76%	69%	71%	65%	37%	65%	67%
Nacionalni Internet portali	19%	19%	20%	22%	13%	16%	17%
Lokalne radio stanice	7%	6%	5%	8%	20%	5%	9%
Regionalni Internet portali	6%	7%	6%	6%	12%	5%	6%
Lokalne TV stanice	9%	7%	6%	6%	17%	5%	9%
Dnevne novine	17%	14%	13%	11%	12%	12%	12%
Nacionalne radio stanice	6%	6%	4%	7%	4%	4%	6%
Društvene mreže	12%	11%	16%	21%	20%	15%	16%
Časopisi	2%	3%	2%	5%	5%	3%	2%

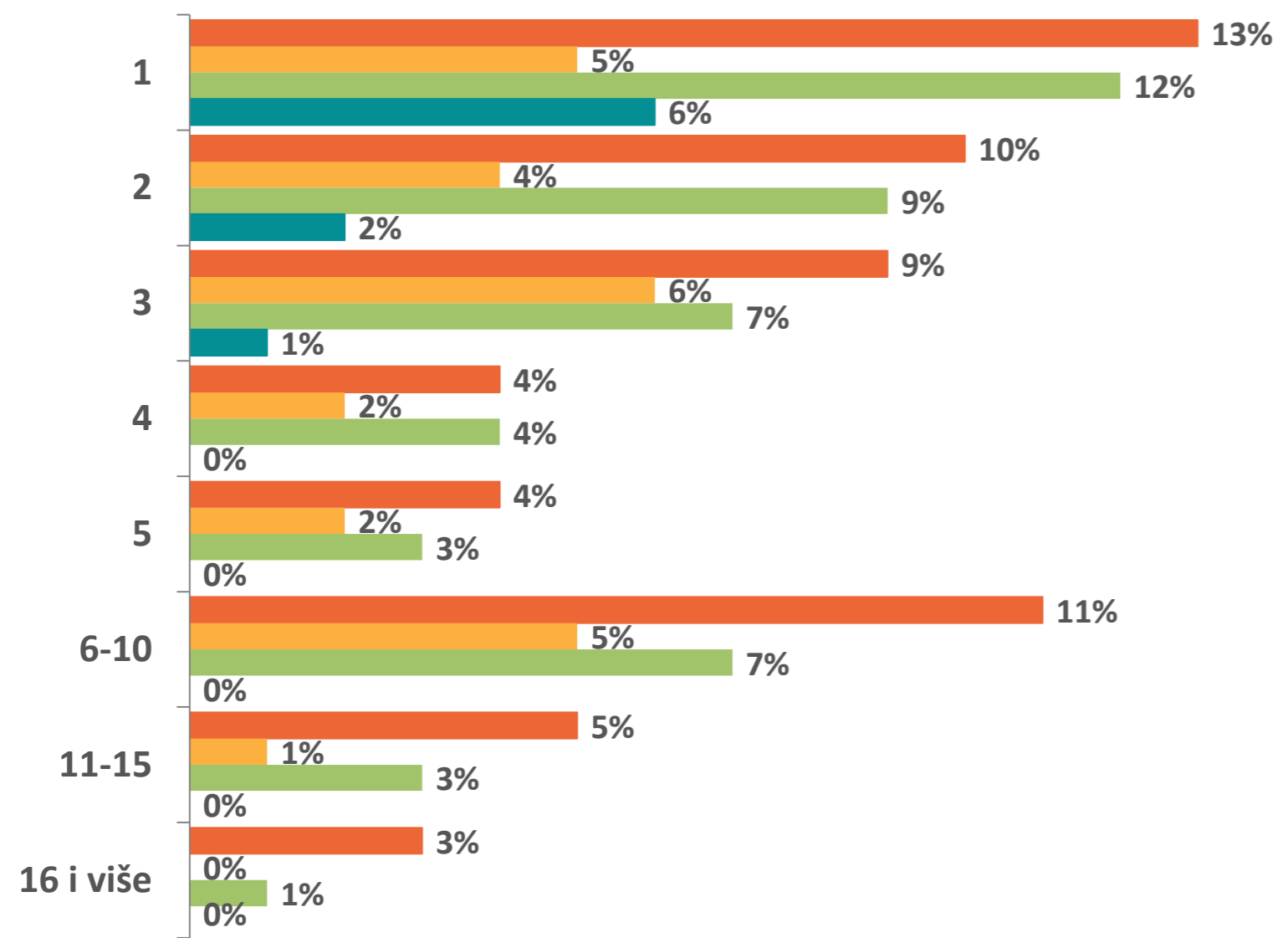
Konzumacija i zadovoljstvo potpomognutim sadržajima

INTERES ZA POJEDINE TEME

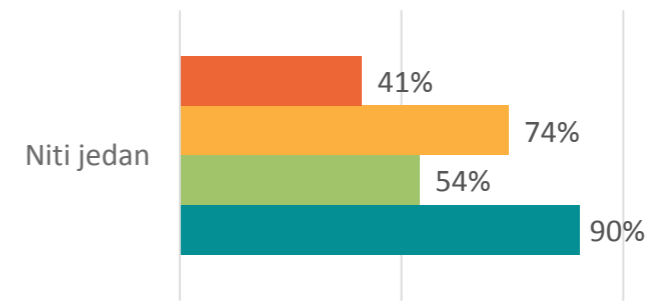

*poredak prema ukupno dodijeljenim sredstvima u 2013.-2015.

BROJ PREPOZNATIH POTPOMOGNUTIH SADRŽAJA

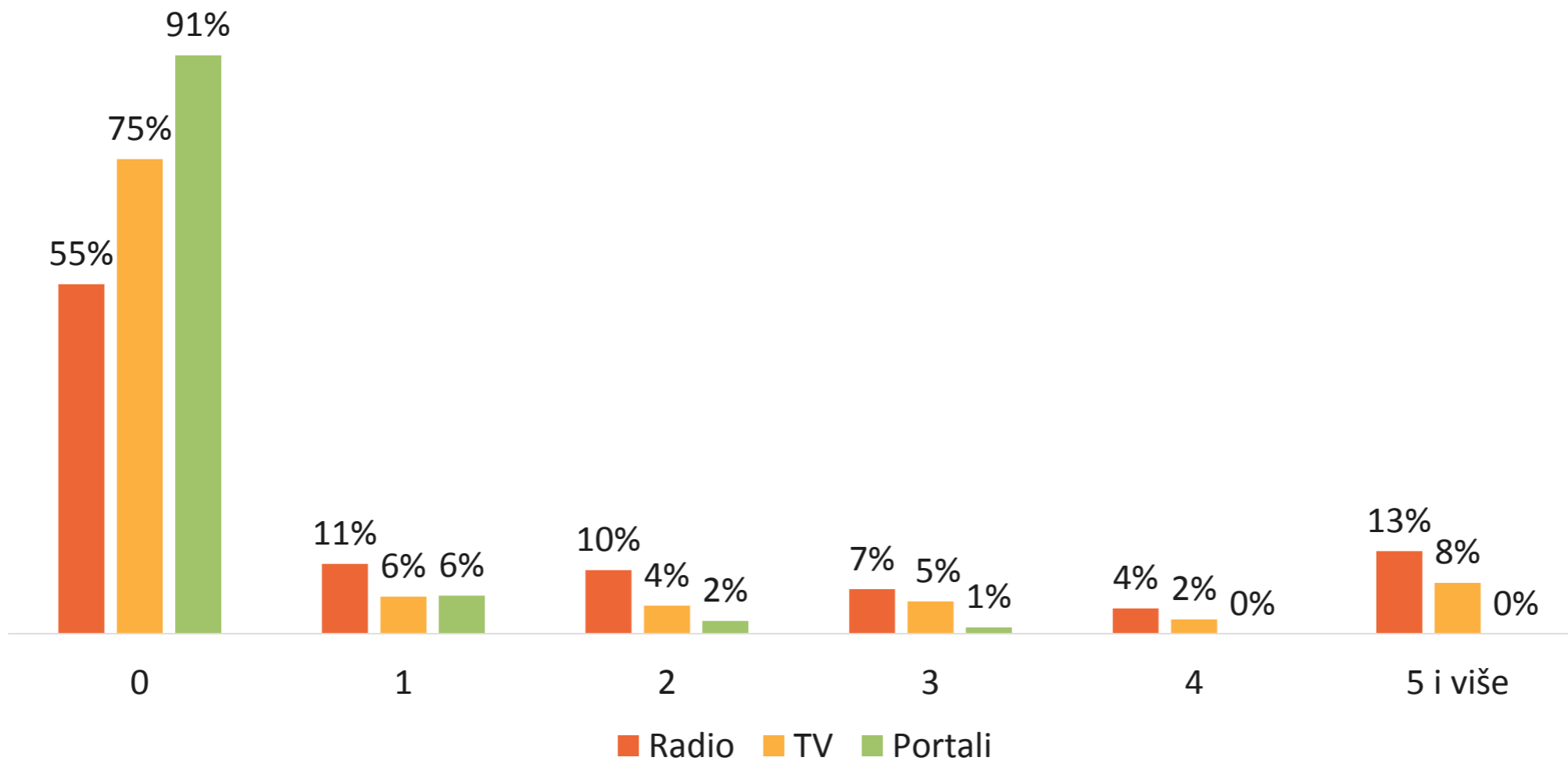

Nije prepoznat niti jedan sadržaj

- Ukupno
- Televizija
- Radio
- Elektronička publikacija

KONZUMIRANJE POTPOMOĀNUTIH SADRŽAJA PO VRSTI MEDIJA

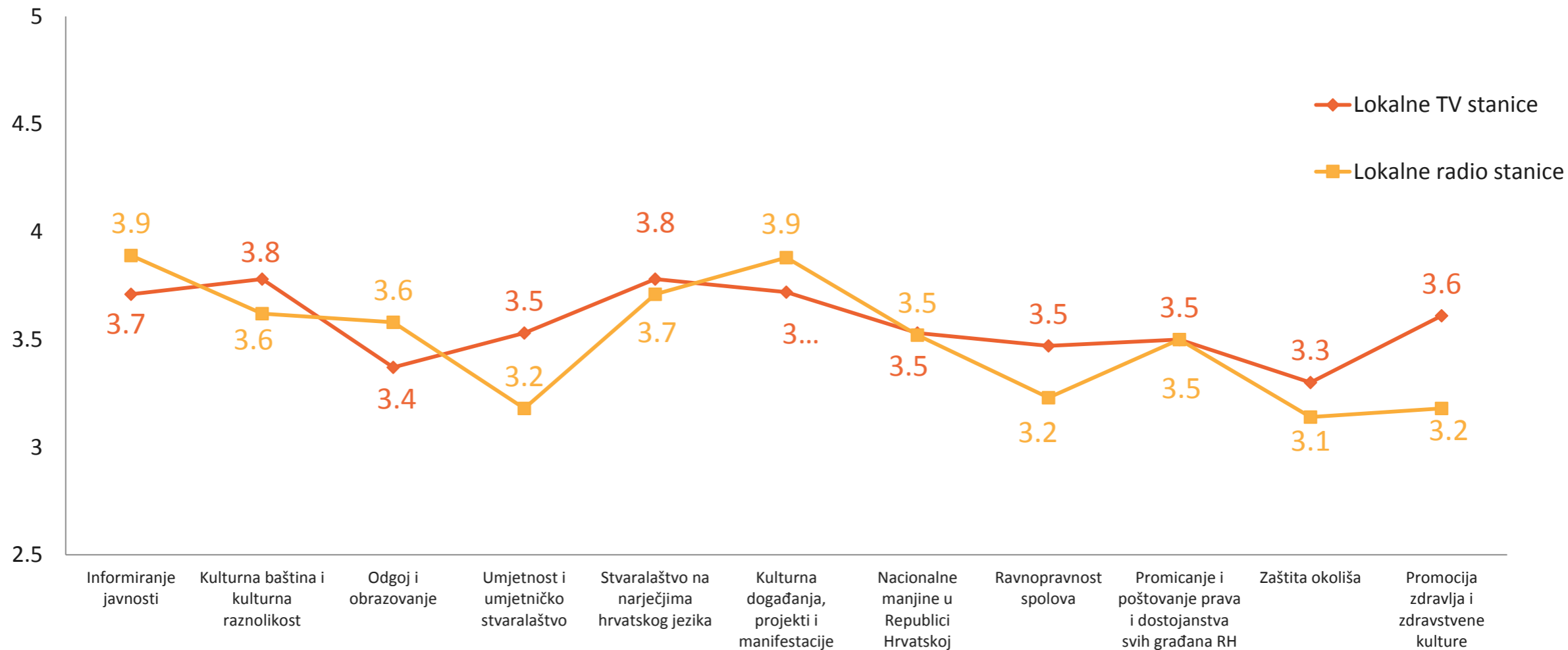

KONZUMACIJA POTPOMOGNUTIH SADRŽAJA PREMA TEMAMA – DOSEG U ODNOSU NA KONZUMENTE POJEDINIH MEDIJA

	% doseg	Lokalna TV	Lokalni radio	Internet portali
Informiranje javnosti	51%	89%	79%	69%
Kulturna baština i kulturna raznolikost	32%	61%	53%	47%
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	13%	29%	23%	21%
Promicanje dobrobiti djece i mladih	13%	26%	22%	19%
Odgoj i obrazovanje	12%	25%	21%	15%
Kulturna događanja, projekti i manifestacije	9%	22%	14%	10%
Ravnopravnost spolova	8%	18%	14%	14%
Stvaralaštvo na narječjima hrvatskog jezika	5%	12%	9%	6%
Povijesno vjerodostojno prikazivanje Domovinskoga rata	3%	4%	6%	2%
Promicanje i poštovanje prava i dostojanstva svih građana RH	2%	6%	4%	2%
Zaštita okoliša	2%	4%	4%	4%
Umjetnost i umjetničko stvaralaštvo	2%	4%	3%	3%
Znanost i znanstvena dostignuća	1%	1%	1%	2%
Ravnopravnost rodnih identiteta i spolnih orijentacija	0%	0%	1%	1%
Medijska pismenosti i medijska kultura	0%	0%	0%	1%
Promocija zdravlja i zdravstvene kulture	0%	0%	0%	0%

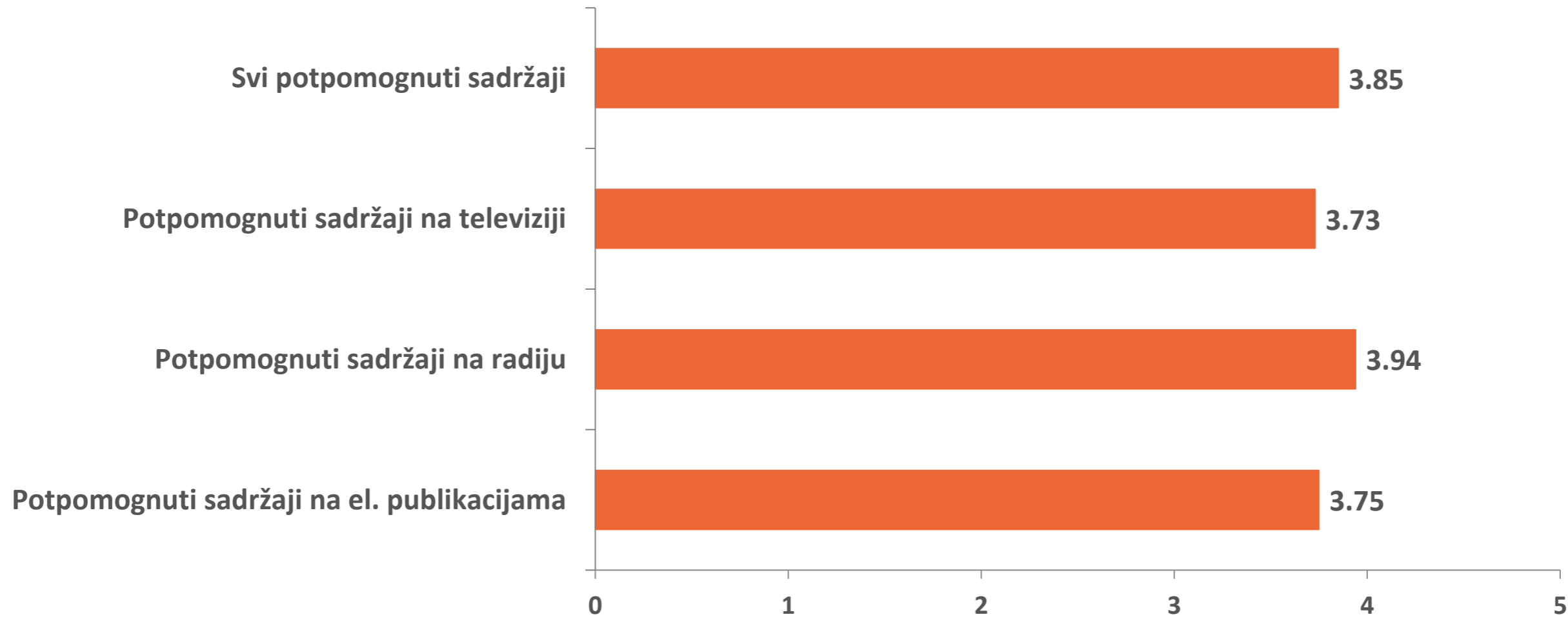

OCJENA KVALITETE POKRIVENOSTI TEMA – LOKALNE TV STANICE I LOKALNE RADIO STANICE

ZADOVOLJSTVO POTPOMOGNUTIM SADRŽAJIMA

■ Zadovoljstvo - ocjene 1 do 5

Svojstvenost pojedinih obilježja lokalnim medijima u Hrvatskoj

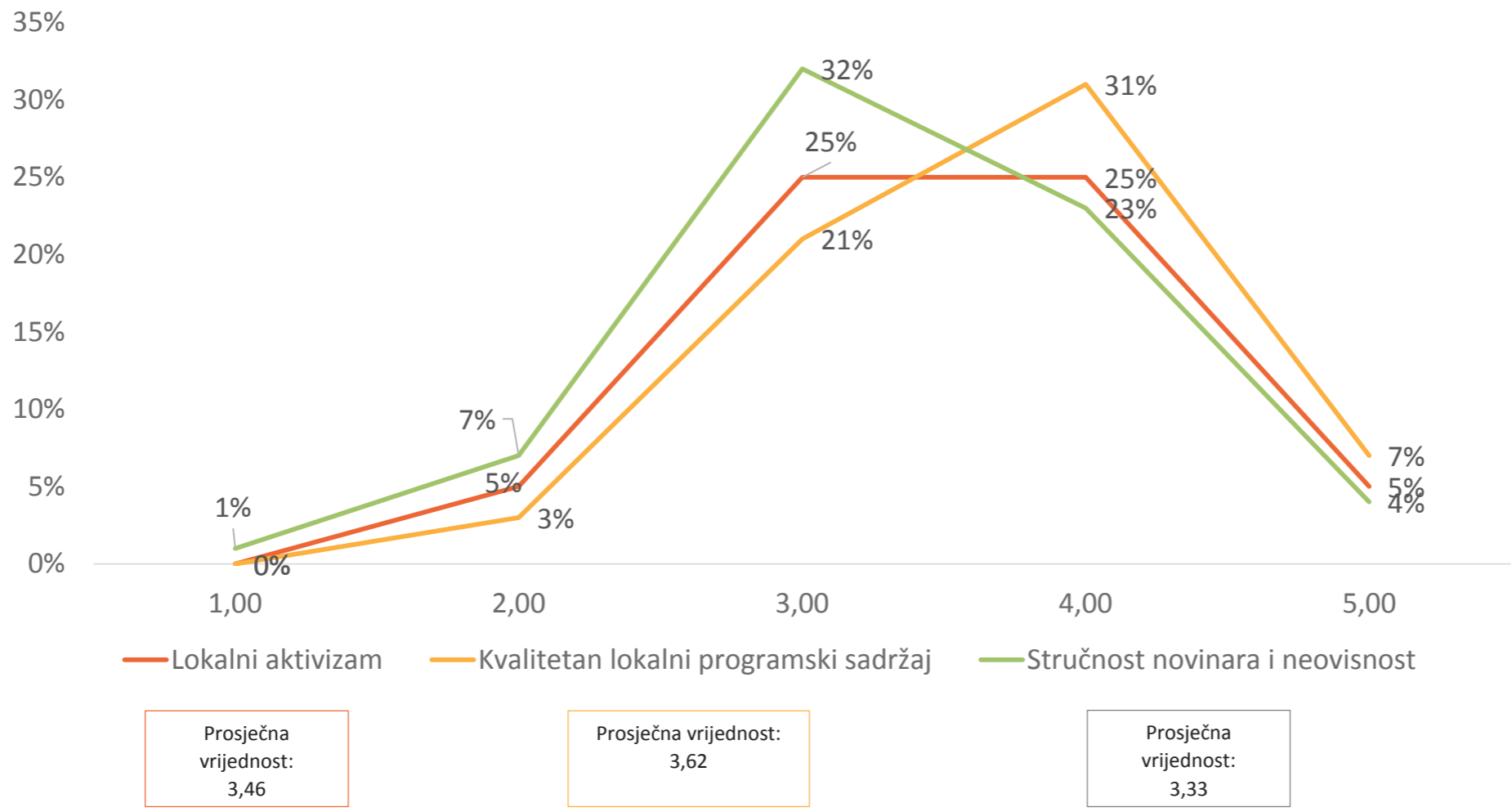
NAJVAŽNIJA OBILJEŽJA LOKALNIH MEDIJA

SVOJSTVENOST POJEDINIH OBILJEŽJA MEDIJIMA KOJI SE PRATE

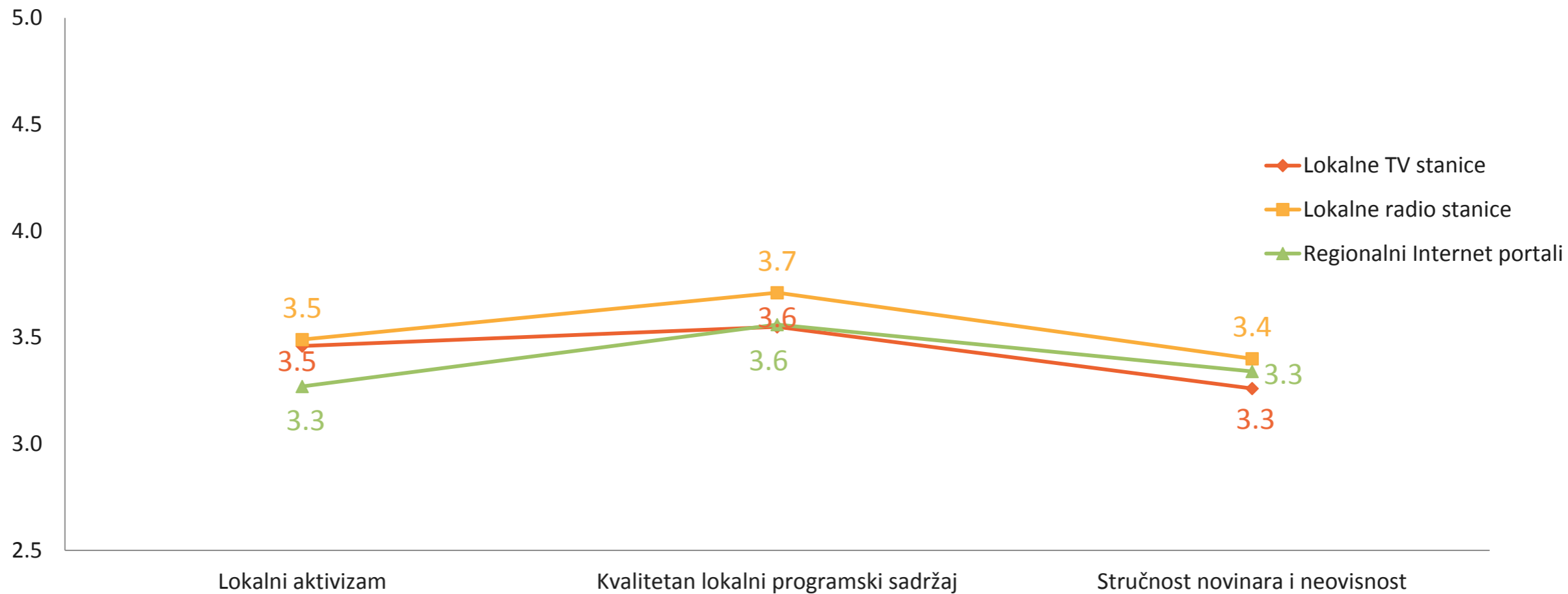
	Obilježja lokalnih medija	Svojstvenost obilježja
→	Imaju značajan udio lokalnog sadržaja	3,66
→	Pružaju točne informacije	3,64
→	Imaju (šarolik) i kvalitetan programski sadržaj	3,63
	Motivira građane da ukažu na probleme koji se pojavljuju u lokalnoj sredini i koje treba riješiti	3,52
	Omogućuje da se u (lokalnoj) javnosti čuje glas različitih društvenih skupina (npr. umirovljenika, nezaposlenih, mladih, invalida)	3,47
	Posvećuje puno pažnje stvarnim problemima s kojima se suočavaju ljudi u mojoj lokalnoj sredini /u Hrvatskoj	3,41
	Zapošljava stručne novinare	3,41
	U programu pruža dovoljno prostora stručnjacima koji mogu pomoći u rješavanju konkretnih problema u lokalnoj zajednici	3,38
→	Potiče rješavanje različitih društvenih, ekonomskih i komunalnih problema (u lokalnoj zajednici)	3,34
	Ne podilaze interesima pojedinih gospodarstvenika / poduzeća / kompanija	3,29
→	Neovisan od politike	3,27

SVOJSTVENOST POJEDINIH OBILJEŽJA MEDIJIMA KOJI SE PRATE

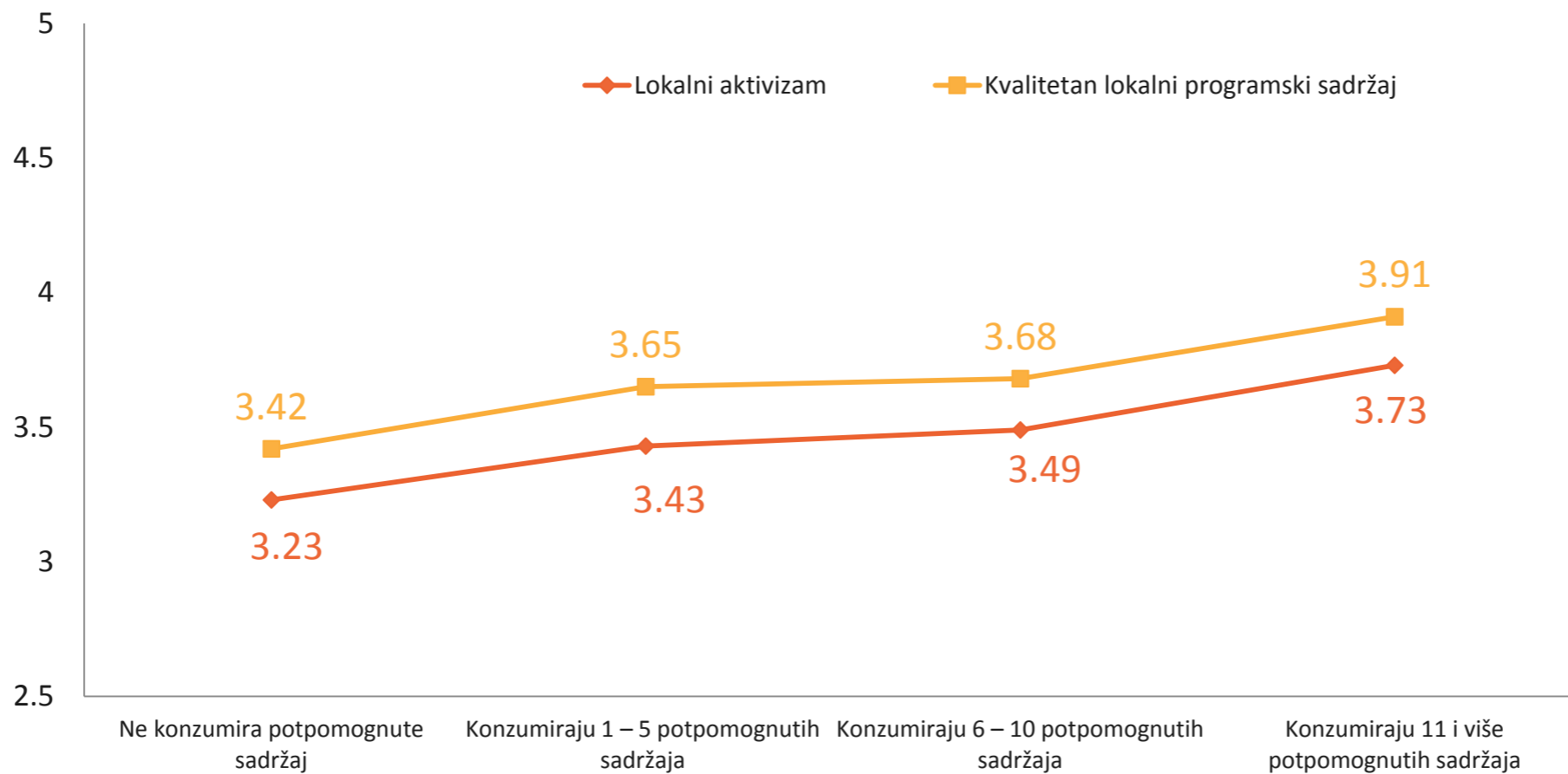

PERCEPCIJA SVOJSTVENOSTI GENERALIZIRANIH OBILJEŽJA LOKALNIH MEDIJA S OBZIROM NA VRSTU MEDIJA

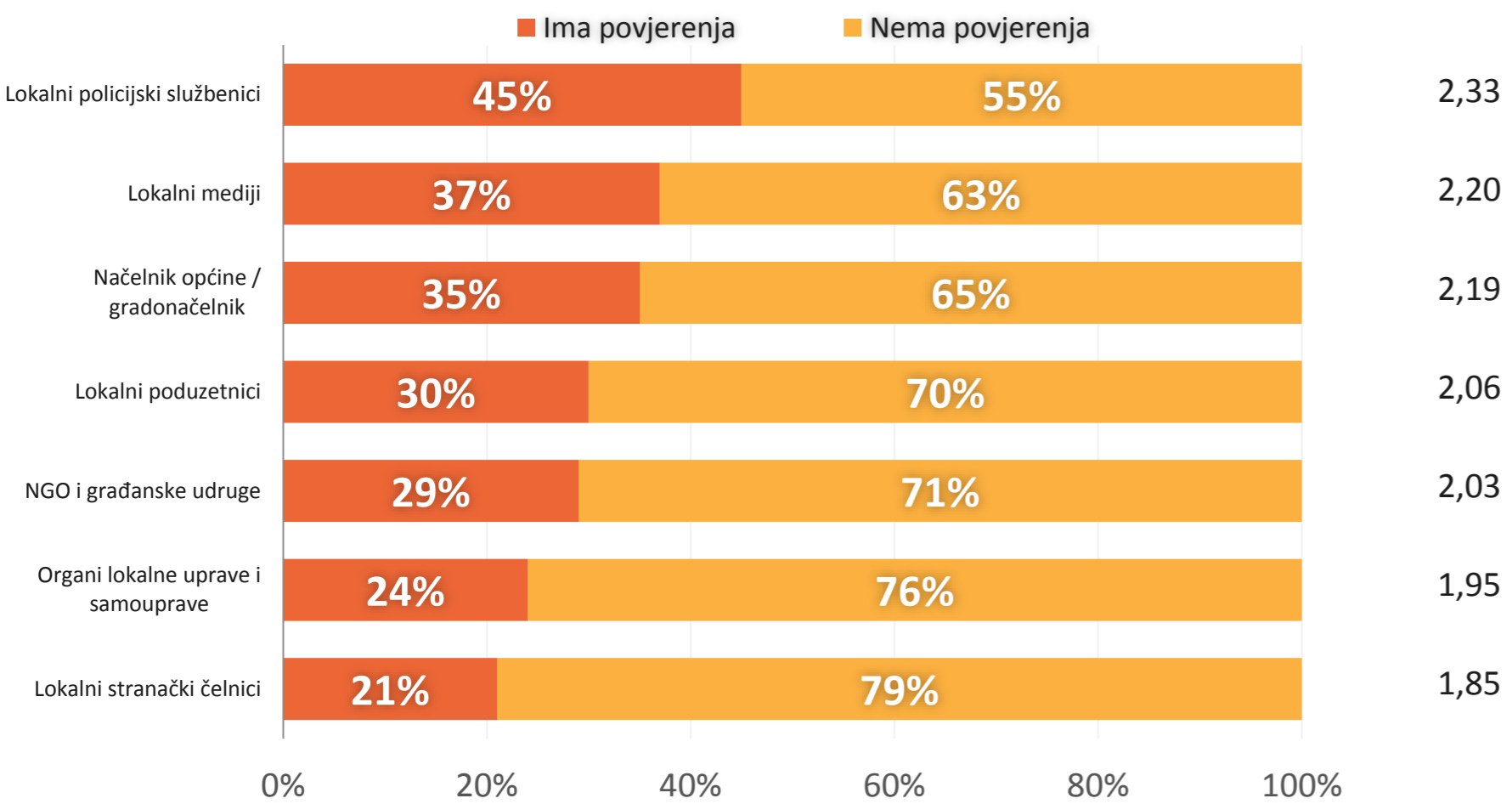
PERCEPCIJA SVOJSTVENOSTI GENERALIZIRANIH OBILJEŽJA LOKALNIH MEDIJA S OBZIROM NA BROJ KONZUMIRANIH SADRŽAJA

POVJERENJE U LOKALNE MEDIJE I OSTALE INSTITUCIJE

Aritmetička sredina

Izvori (ne)povjerenja:

Kvalitetan lokalni programski sadržaj

**Ovisnost od političkih centara moći
i
prilagođavanje političkim okolnostima**

Nedostatak vjerodostojnosti

DRUŠTVENA RELEVANTNOST LOKALNIH MEDIJA

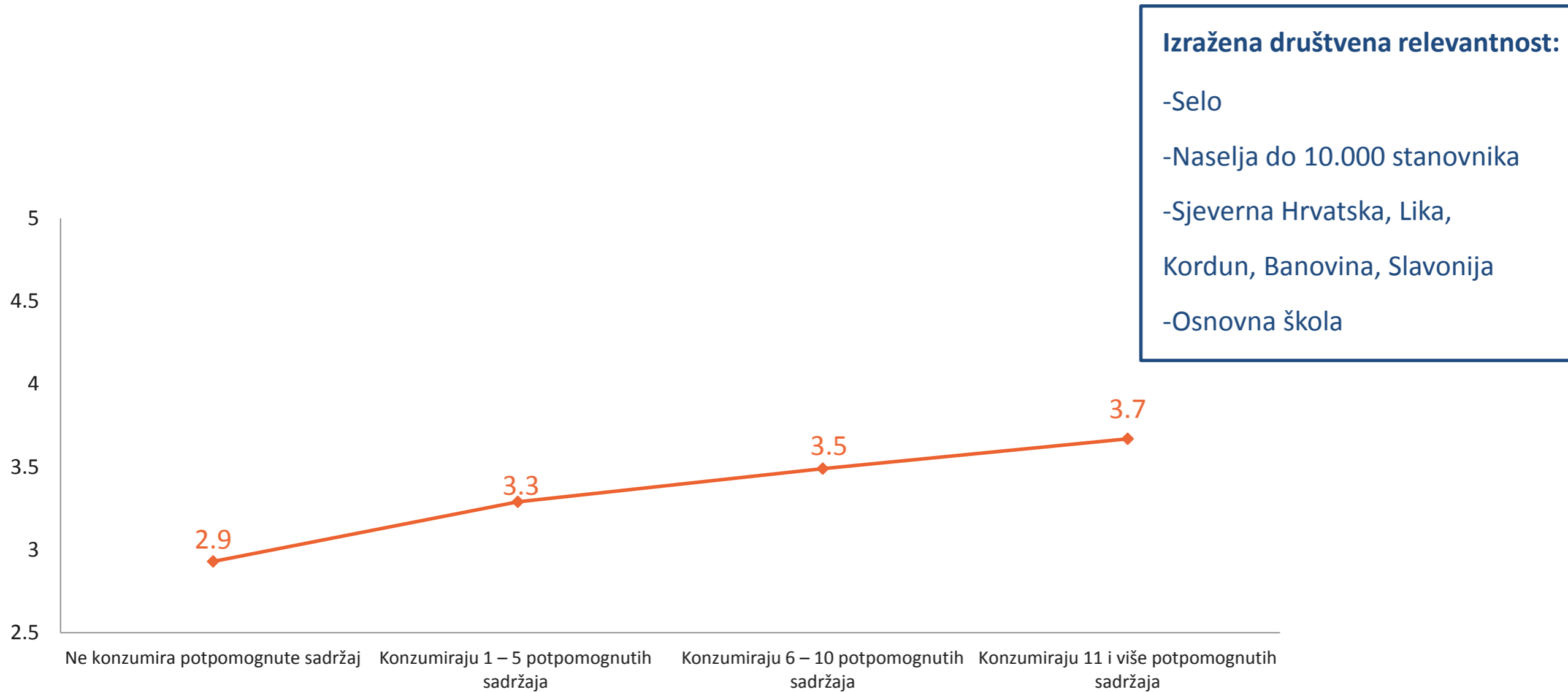
PROCJENA DRUŠTVENE RELEVANTNOSTI LOKALNIH RADIO I TV POSTAJA

■ Ne slaže se / neutralan ■ Slaže se

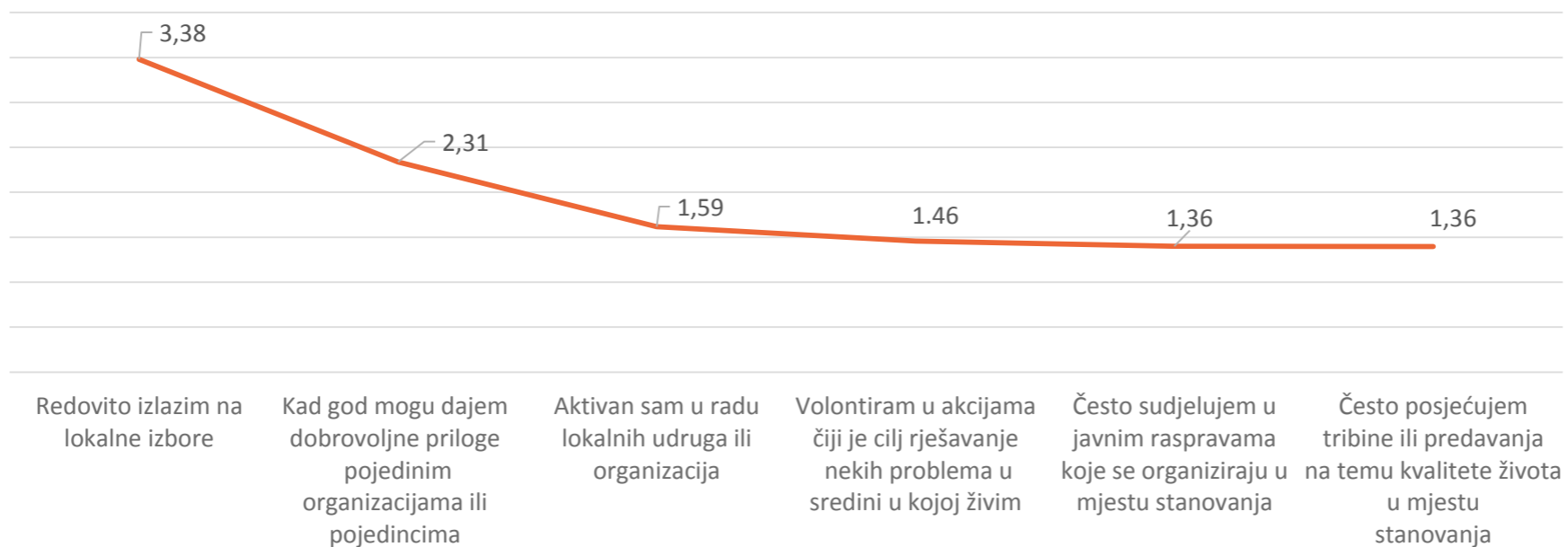

DRUŠTVENA RELEVANTNOST LOKALNIH MEDIJA S OBZIROM NA KONZUMACIJU POTPOMOGNUTIH MEDIJSKIH SADRŽAJA

Konzumacija elektroničkih lokalnih medija i društvena uključenost

Postoji povezanost između intenziteta konzumacije lokalnih radio stanica, regionalnih Internet portala i broja konzumiranih potpomognutih sadržaja s intenzitetom lokalnog angažmana

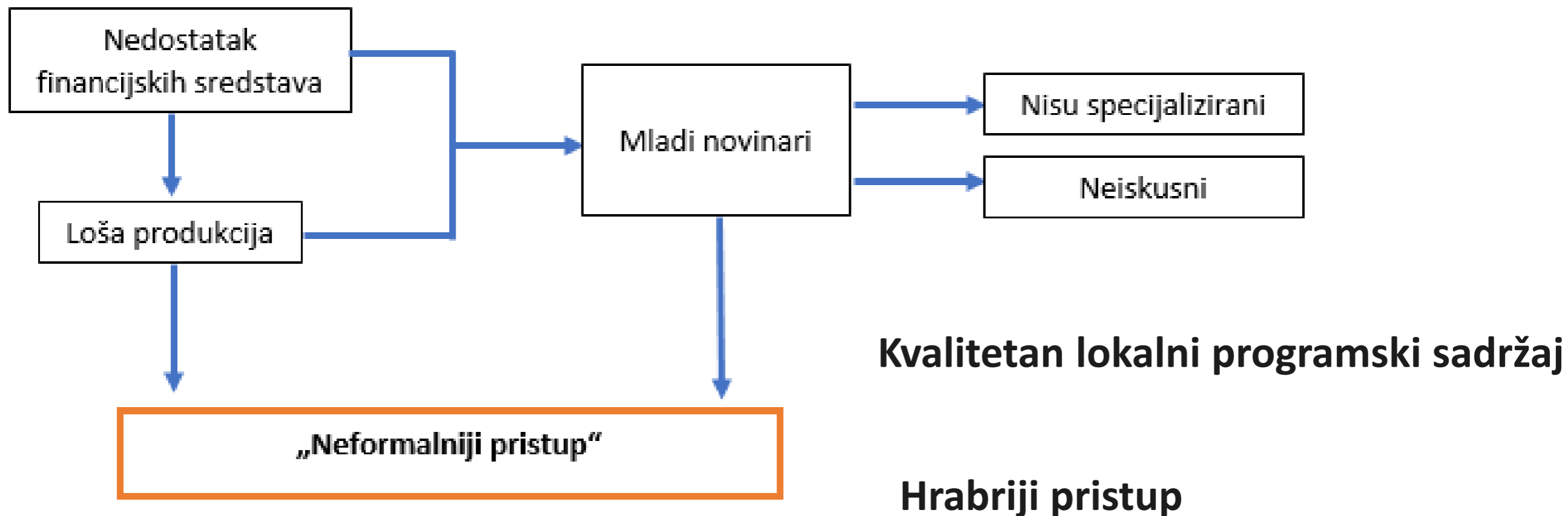
FOND I NAKLADNICI

(NE)ZADOVOLJSTVO NAKLADNIKA

- Agencija je suradnik lokalnim elektroničkim medijima
- Suradljivost / kooperativnost zaposlenika Agencije
- Poticanje financijske neovisnosti od lokalne sredine
- Administrativni napredak – digitalizacija

- Varijacija i visina potpora
- Administracija i praćenje

- Problem profesionalnog deficita (novinara, tehničkog osoblja)
- Problem u pronalasku relevantnih sugovornika, komentatora ili stručnjaka u okviru lokalne zajednice
- Nezainteresiranost publike za sadržaj
- Visina potpore koja ne omogućava povećanje kvalitete programa

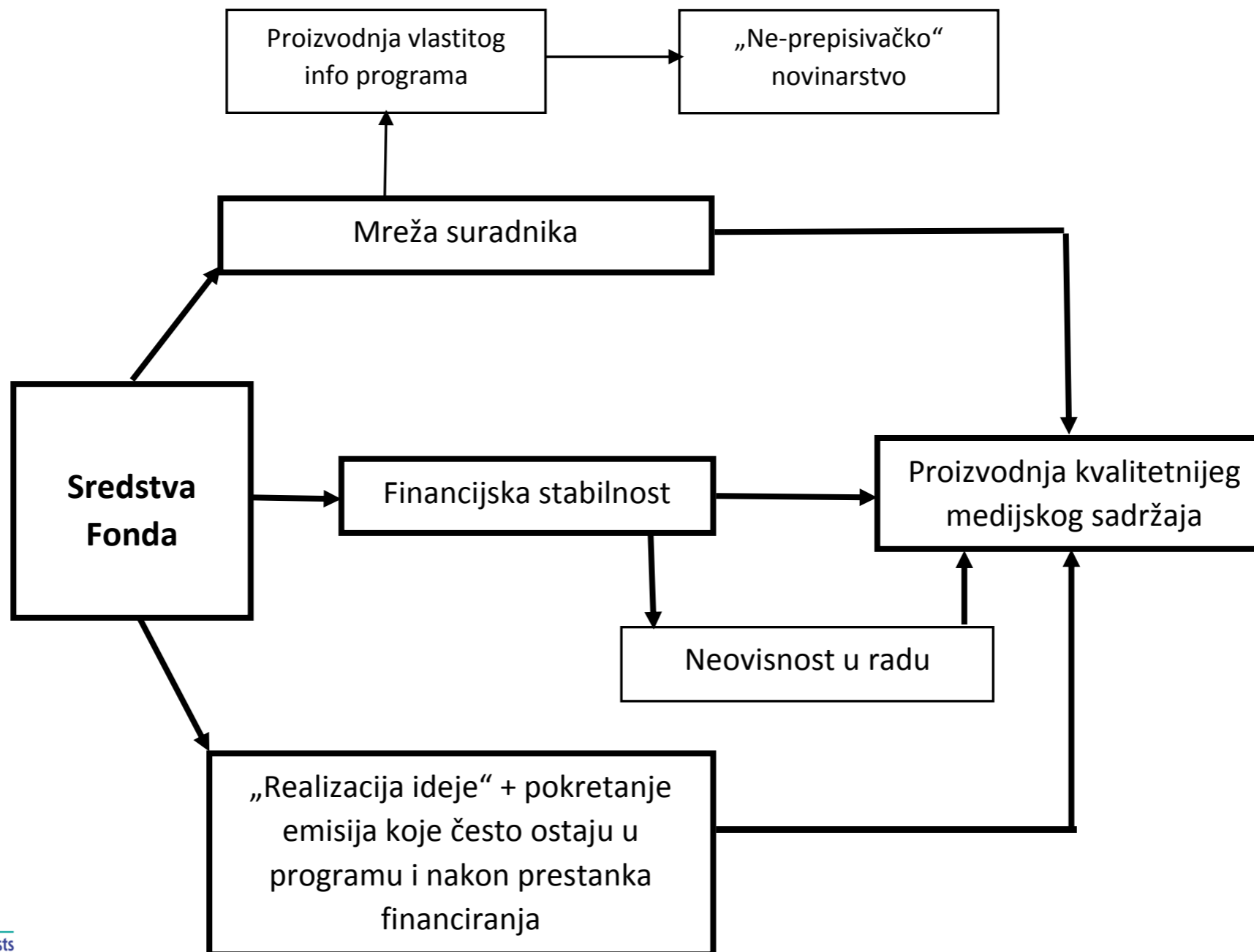

Nedostatak vjerodostojnosti

Ovisnost od političkih centara moći i prilagođavanje političkim okolnostima

DRUŠTVENA RELEVANTNOST FONDA

DRUŠTVENA RELEVANTNOST FONDA ZA NAKLADNIKE

DRUŠTVENA RELEVANTNOST FONDA ZA NAKLADNIKE – UTJECAJ FONDA

Program bi bio manje raznovrstan, jednostavniji i kraći

Neke emisije bi ukinuli, što bi se onda odrazilo i na broj suradnika

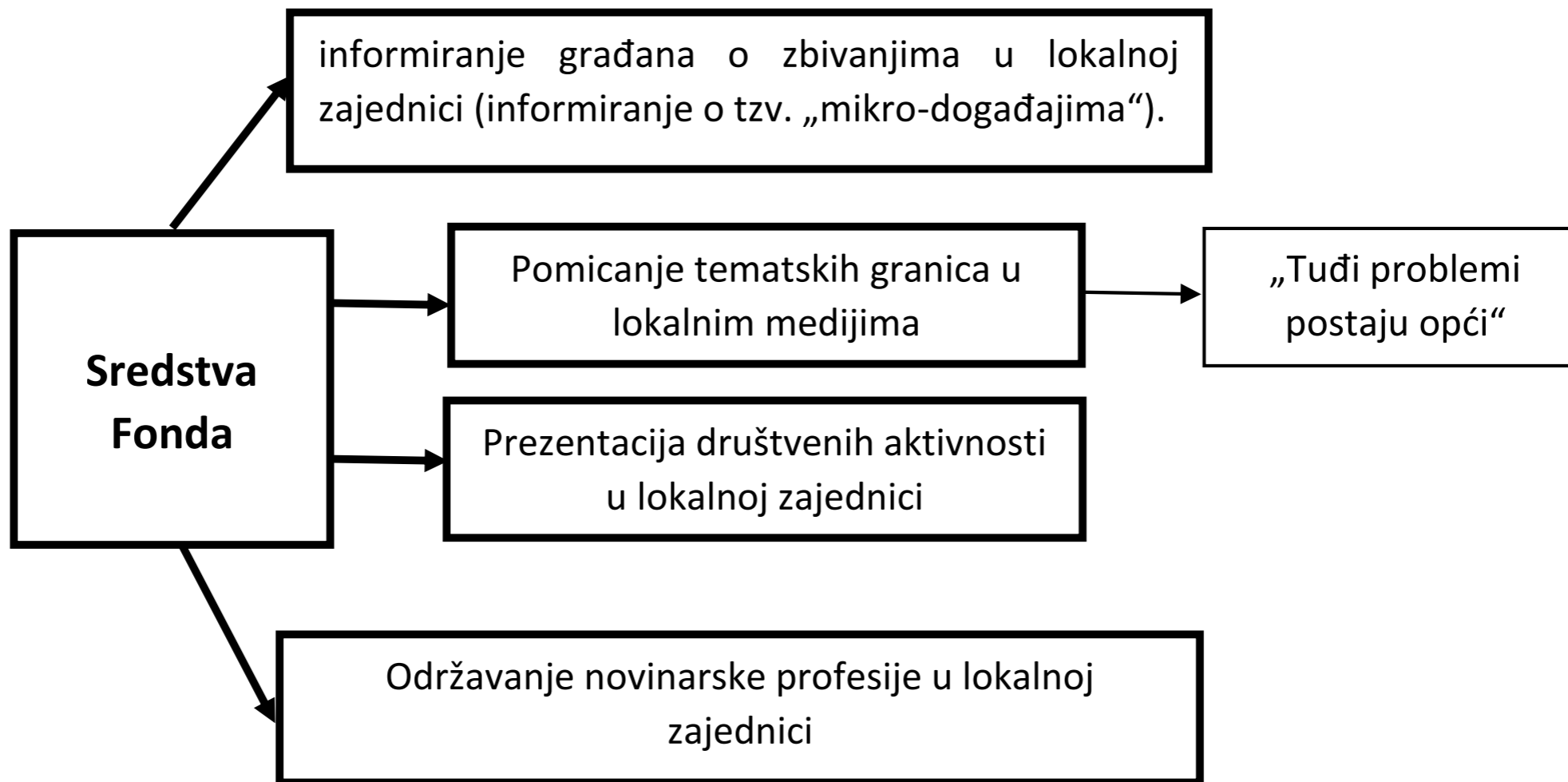
Šira mogućnost terenskog rada

Režim „sa” i „bez” Fonda

„Održavanje na životu”

„Fond tjera da radimo ozbiljnije”

DRUŠTVENA RELEVANTNOST FONDA ZA LOKALNU ZAJEDNICU

DRUŠTVENA RELEVANTNOST FONDA ZA LOKALNU ZAJEDNICU

PRIJEDLOZI PUBLIKE:

Uključenost lokalne zajednice u produkciju, gostovanje ili praćenje programa

Mozaično obrađivanje tema

Prikaz dobrih društvenih praksi iz lokalne zajednice

Osposobljenost novinara za obrađivanje specijaliziranih tema

ZAKLJUČNO

- Pojava novih medijskih publika
- Informiranje putem više kanala
- Porast važnosti interneta i društvenih mreža
- Povezanost konzumacije sadržaja sa društvenim kapitalom i lokalnim aktivizmom
- Kvantitativna pluralnost vs. Kvalitativna pluralnost
- Komercijalni vs. neprofitni mediji
- Inovativna obrada potpomognutih sadržaja
- Kvantitativna i kvalitativna evaluacija sadržaja

Hvala Vam na pažnji

Pero Desović

Product Manager

@: pero.desovic@ipsos.com

t: +385 1 6008 906

m: +385 98 198 73 68